

Notat

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen

Frederiksholms Kanal 25
København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail ktst@ktst.dk
www.ktst.dk
CVR nr. 29634750

Oversigt over resultaterne af Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens 3. tilsynsrunde med kommunernes overholdelse af minimumstimetallene i folkeskolen

22. juni 2014
Sags nr.:
009.98S.311

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen har gennemført sin 3. tilsynsrunde med kommunernes overholdelse af minimumstimetallene i folkeskolen.¹ Tilsynsrunden omfattede for første gang også tilsyn med kommunernes overholdelse af basistimetallene i de segregerede tilbud i specialklasser, på specialskoler og i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

Styrelsens tilsyn blev iværksat på baggrund af opgørelsen af folkeskolerens planlagte undervisningstimer i de almindelige klasser for opgørelsesperioderne:

- 2007/08-2009/10 (5. generations timetal)
- 2008/09-2010/11 (6. generations timetal)

Herudover vedrørte tilsynet opfølgning på opgørelsen af de planlagte timer i de segregerede tilbud i forhold til overholdelse af basistimetallene for skoleåret 2010/11.

Tilsynet har samlet set omfattet 511 af landets skoler i skoleårene 2007/08 til 2010/11 fordelt på 86 kommuner og Christiansø. For så vidt angår de almindelige klasser har det drejet sig om 446 folkeskoler fordelt på 83 kommuner og Christiansø (i enkelte tilfælde har der dog været tale om skoleafdelinger). For så vidt angår de segregerede tilbud har tilsynet omfattet 80 skoler fordelt på 50 kommuner.

Styrelsen bad som led i tilsynet de pågældende kommuner og Christiansø om at redegøre for:

- årsagen til, at skolerne havde indberettet et planlagt timetal, der lå under minimumstimetallet,
- om det faktisk afholdte timetal opfyldte reglerne,

¹ Reglerne om minimumstimal er beskrevet bagerst i notatet.

- om kommunen havde taget initiativ til at kompensere de berørte elever, og
- hvilke initiativer kommunen ville tage for at undgå en tilsvarende overtrædelse af reglerne fremover.

Samlet resultat af tilsynsindsatsen

Tilsynsrunden viser, at flertallet af de undersøgte folkeskoler, der havde planlagt med et lavere timetal end minimumstimetallene, reelt havde overholdt reglerne og givet eleverne et antal timer, der opfylder kravene til minimumstimetal.

Nogle skoler har dog især haft problemer med implementeringen af kravet om et minimumstimetal i faget historie på 4.-6. klassetrin, som blev indført fra og med skoleåret 2010/11, og som betød, at de elever, der gik i 4.-6. klasse i perioden 2008/09-2010/11, med udgangen af skoleåret 2010/11 skulle have modtaget minimum 180 timer i faget historie.

Tilsynet viser på skoleniveau at:

1. Ca. 60 pct. af de i alt 446 undersøgte folkeskoler har overholdt minimumstimetallene. Kommunerne har oplyst, at skolerne faktisk har afholdt et timetal, der er i overensstemmelse med minimumstimetallene, og at skolerne i mange tilfælde ofte enten har fejllindberettet det planlagte timetal eller har gennemført tværfaglige forløb, projekttimer, emneuger m.v. De pågældende skoler fordeler sig på ca. en tredjedel af de kommuner, der indgik i tilsynet.
2. Ca. 40 pct. af de undersøgte folkeskoler har efter styrelsens vurdering ikke overholdt minimumstimetallene i en eller begge opgørelsesperioder og inden for et eller flere fag/fagblokke og klassetrin. De manglende timer skyldes typisk manglende kendskab til eller misforståelse af reglerne om minimumstimetal eller et ønske om at afholde timerne på et andet klassetrin. Enkelte skoler forklarer det manglende timetal med manglende ressourcer.
 - Blandt de skoler, der har overtrådt minimumstimetallet, har omkring halvdelen af skolerne oplyst, at eleverne efterfølgende kompenseres for de manglende timer. De nævnte skoler fordeler sig på lidt under en tredjedel af kommunerne i tilsynet.
 - Den øvrige halvdel af skolerne har ikke kompenseret eleverne fuldt ud for de manglende timer. Styrelsen har på baggrund af en konkret vurdering i de enkelte sager dog ikke fundet anledning til at inddrage det kommunale tilsyn og har i den forbindelse typisk lagt vægt på, at de berørte elever har forladt folkeskolen, eller at afvigelsen fra minimumstimetallene er af begrænset omfang. De pågældende skoler er fordelt på lidt over en tredjedel af kommunerne i tilsynet.

Med hensyn til de specialiserede (segregerede) tilbud viser tilsynsrunden, at langt hovedparten af skolerne havde opfyldt basistimetallene. For en stor del af skolerne har der været tale om fejlindberetninger af timetallet for 10. klassetrin, hvor skolerne typisk har glemt at indberette brobygnings-/praktiktimer. Overtrædelser af basistimetallene skyldes i enkelte tilfælde, at skolerne ikke har været opmærksomme på kravene til basistimetaltal.

Det er Kvalitets- og Tilsynsstyrelsens generelle indtryk, at tilsynsindsatsen har medvirket til et stigende fokus i kommunerne og på skolerne på, at det er væsentligt, at eleverne i såvel de almindelige klasser som specialklasserne m.v. får de timer, de har krav på efter reglerne om minimumstimetal, herunder at eleverne kompenseres for eventuelt manglende timer. Der er samtidig sat fokus på vigtigheden af at sikre korrekte timetalsindberetninger til Undervisningsministeriet.

De nuværende regler om minimumstimetal i folkeskolen, som ændres med folkeskolereformen fra august 2014

De nugældende regler om minimumstimetal findes i folkeskolelovens § 16, stk. 1, nr. 1-3, og i bekendtgørelse nr. 1131 af 15. november 2006 om undervisningstimetal i folkeskolen for skoleårene 2006/07-2010/11 samt efterfølgende skoleår.

Minimumstimetallene er det antal undervisningstimer, som eleverne i en klasse mindst skal modtage over en treårig periode i bestemte fag og fagblokke. Der er fastsat minimumstimetal for hver af de tre fagblokke: Humanistiske fag, naturfag og praktiske/musiske fag og for klassens tid for henholdsvis 1.-3., 4.-6. og 7.-9. klassetrin. Endvidere er der fastsat specifikke minimumstimetal for fagene dansk og matematik på 1.-3. klassetrin samt (fra skoleåret 2010/2011) et minimumstimetal i faget historie på 4.-6. klassetrin.

Herudover gælder der for hvert skoleår et basistimetaltal, som er det mindste antal årlige undervisningstimer, som eleverne skal modtage på et givent klassetrin, inkl. børnehaveklassen.

Med folkeskolereformen indføres der en ny timetalsmodel, der træder i kraft til august 2014. Fremover sker opgørelsen af minimumstimetallene kun for ét skoleår ad gangen samlet for hvert klassetrin og inden for de tre fag dansk, matematik og historie.

Yderligere information om den nye timetalsmodel kan findes på Undervisningsministeriets hjemmeside: <http://www.uvm.dk/Den-nye-folkeskole/Lovgrundlag>.